

VI CONCURS

de narracions curtes

JOSEP SOLER I PALET

VI Concurs de narracions curtes **Josep Soler i Palet**

Concurs organitzat conjuntament per
l'Ajuntament de Terrassa i l'Ateneu Terrassenc

VI Concurs de narracions curtes Josep Soler i Palet
1a edició (digital): abril 2016

Revisió dels textos: **Fina Ginesta**

Ajuntament de Terrassa
Servei de Cultura
Servei de Comunicació

© Ajuntament de Terrassa

El jurat del VI Concurs de narracions curtes Josep Soler i Palet ha estat format per :
Lídia Anoll, Josep Corominas, Maria Costa, Jordi F. Fernández, Jordi Flores, Aurèlia
Llach, Montse Llovera i Núria Viñas.

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	5
Eloi Rocamora i Giménez LLÀGRIMES	6
Francesca Caballero Priego EL LAGO	14
Sílvia González Martínez EL FILL DE LA MARE	19
Montse Villares Muñoz CONFIDENCIA	25
Esther Valero Álvarez ENTRE BAMBALINAS	30
Raquel Besora i Anoll LA MINYONA	34
Ramón Tuà Molinos T'HEM VIST A LA TELE! CARMETA	38
Berta Ribé Cunill TORNA-LA A TOCAR, MAX	43
Maria Rosa Villanueva Puig UN DIA QUALSEVOL	46

PRESENTACIÓ

Josep Soler i Palet va ser un dels grans protagonistes de l'esplendor cultural de la Terrassa de finals de segle XIX i principis del XX, a més de l'impulsor de la primera biblioteca pública de Terrassa i del primer concurs literari celebrat a la nostra ciutat, coincidint amb l'època en la que va ser president de l'Ateneu Terrassenc.

El "Concurs de Narracions Soler i Palet", que enguany arriba a la sisena edició, és un homenatge a la figura d'aquest terrassenc il·lustre i una invitació a gaudir de la lectura i la creació literària en el context d'una ciutat que ha esdevingut una de les capitals culturals del nostre país. Aquest concurs constitueix una magnífica oportunitat per descobrir el talent i la creativitat dels autors i autores que hi participen, així com per fomentar la vitalitat cultural de la nostra ciutat.

L'Ateneu Terrassenc se suma així, amb el suport de l'Ajuntament, a la Diada de Sant Jordi, que omple el paisatge de la nostra ciutat amb llibres, roses i senyeres: símbols de civisme, de llibertat, de diversitat i de cultura compartida i oberta al món. Com ja és tradició, doncs, les narracions del concurs que porta el nom de Soler i Palet se sumen a l'esclat literari i cultural de Sant Jordi i enriqueixen, un any més, el panorama cultural de Terrassa i del nostre país.

Us desitjo que gaudiu d'aquestes narracions, de la Diada de Sant Jordi i de la vida cultural de la nostra ciutat.

Jordi Ballart i Pastor

Alcalde de Terrassa

Eloi Rocamora i Giménez

Primer premi

LLÀGRIMES

La llum del matí ha anat escampant una claror esblaimada per la cambra fins acariciar-li les parpelles. S'ha notat la galta humida contra el coixí. El cap pesant-li com una roca. Li ha semblat que havia de fer un esforç sobrehumà per canviar de positura. Una fressa de cadires al pis de dalt ha acabat per esquinçar-li el tendre somni del qual no en reté gaire més que la imatge vague del somriure del seu home. Precisament avui que fa vuit anys de la seva mort. Quina hora deu ser? Tant li fa. No té cap pressa. Haver de despertar. Llevar-se i encarar un altre dia. Sola. Voldria tornar a agafar el son i d'aquesta manera retrobar-se'l. Seguir gaudint amb ell de tots aquells moments que ja van compartir en vida. Era un bon home. Com no se'n troben. Ell que se l'estimava i la cuidava amb un amor mesurat però profund. Un amor d'aquells que no enfarfeguen. Un amor que s'expressa dia a dia sense fer escarafalls passionals. Un amor còmplice i ben arrelat al fons dels cors. Un amor com no n'hi ha gaires. Sent el plor del nen dels veïns. Cada dia la mateixa serenata. Ja veu clar que no podrà tornar a adormir-se. Amb el seu home van tenir dues criatures: un nen i una nena. Quan va néixer la seva filla tots li deien: "Ja tens la parelleta". Van viure uns anys feliços tots a casa. Uns anys

de tanta joia que ara sembla que no pugui ser. Com si aquell passat ja no fos seu sinó el d'uns estranys. I que en fa d'anys! Els ulls li pesen i pensa que se li hauran tornat a fer crostetes a les vores. Se sent cansada i dèbil. El nen dels veïns encara plora. Plora! plora! te'n faràs tips de plorar! Tens tota una vida per seguir plorant! En canvi jo ja he vessat massa llàgrimes. He vessat totes les llàgrimes de la meua vida i el lacrimal ja el tinc ben sec. Es gira i el llençol se li entortolliga entre les cames. Obre els ulls i veu la taca de saliva en el coixí. Sóc una vella que es consumeix a casa seva com la flor pansida que algú ha oblidat regar. Vella, massa vella...avui fa vuit anys que me n'hauria d'haver anat amb tu! Li parla al petit retrat que hi ha a la tauleta de nit dins d'un marc de fusta escrostonat i rere un vidre ferit d'una vora. És la seva última fotografia. La hi va fer la seva néta en el petit hort improvisat al pati d'una vella casa ocupada. Se'l veu picant l'ullet a càmera, amb un petit tomàquet que s'aguanta a la punta del nas. Com si fos un nas de pallaso. Era de la broma. Un bon home. Com ja no en queden. Mira el rellotge. Tres minuts per a dos quarts de deu. Sembla que farà un dia rúfol. Encara plourà. I si al final no plou, tindrà esma per anar a Plaça Catalunya avui? Amb tot aquell bullit de turistes. Però fet i fet ja és el que interessa: gent, que hi hagi força gent... Tot plegat quina merda. Ara posa un peu a terra. Després l'altre. Estossega. I asseguda a l'espona del llit s'arromanga la camisa de dormir i es mira les cames. Unes cames primes com dues canyes. Cada dia més arrugades. Estàs feta una pellerina! Es posa les sabatilles i s'aixeca. Respira profundament i torna a estossegar. D'uns dies ençà té una nosa al pit que no se li'n va. Abans de sortir de l'habitació veu una aranya enfilant una paret. També tens les potes primes tu! Les aranyes no li fan ni por ni fàstic. Més aviat li fan companyia. A més, sempre diu que li cacen els mosquits. Mai no gosaria matar-ne cap. Entra al lavabo i fa un riu. Es renta mans i cara evitant mirar-se gaire al mirall. De petita li agradaven molt els miralls. S'imaginava que si ho desitjava amb molta força algun dia podria travessar-ne un com la nena del conte. Altres vegades es disfressava i es passava estones mantenint converses amb el seu reflex, com si es tractés d'una amiga confident. Ja fa molt

temps però que els miralls van deixar d'agradar-li. Ara només hi veu reflectides coses lletges. Es despulla i entra a la dutxa. Hi té un tamboret on s'hi asseu i s'ensabona i amb un rajolinet d'aigua freda va esbandint-se el cos mentre pensa què esmorzarà. Fa uns dies que la nevera se li va acabar d'espantllar del tot i el poc menjar que hi tenia se li va fer malbé. Va agafar un paper de diari i hi va embolcallar tot de menjar podrit. Després va sortir i va deixar el paquet regalimós entre dos contenidors de brossa perquè almenys els gats del carrer fessin un bon tiberi. Un veí la va sorprendre i li va llançar una mirada de reprovació. Hi ha gent que tot ho troba malament... Els gats, un de ros i un de negre, no van trigar a aparèixer i es van cruspir la teca sense ser llepafils. Ella els observava contenta i se'n va tornar a casa una mica més conhortada.

S'ha pentinat amb el raspall que fa més de quinze anys li va regalar la seva filla i ara n'arrenca el manyoc de cabells que li ha quedat enredat entre les puntes. Torna al dormitori i obre l'armari. Maquinalment agafa la brusa estampada de flors. Es posa la faldilla de color cru. Les espadenyas blau marí. Obre la finestra i fa una ullada al cel encapotat. Una brisa agradable l'acarona. Tanca els ulls i escolta la piuladissa dels ocells, una moto que passa pel carrer, la xerrameca dels veïns, un doll d'aigua que raja en alguna banda i que no sap identificar d'on ve... Sons d'un món que se li ha tornat feréstec. Un món que amb els anys se li ha anat buidant una mica de tot. Sent una fiblada a l'estómac i va cap a la cuina. Camina d'esma, amb passes curtes. Tota ella una mica encorbada i amb el cap enfonsat com el d'un pardalet. D'un calaix en treu un crostó de pa. És massa sec. Agafa unes galetes i una poma madura. I mentre s'escalfa un got de llet es mira la nevera espatllada amb ràbia, maleint la seva sort. Els veïns de dalt escolten la ràdio. Posen el volum tan alt que si para bé l'orella pot escoltar cada dia les notícies. Avui sent que diuen que un home s'ha enfilat en algun lloc amenaçant de llançar-se al buit si li prenen el pis. Pobre home. On hem arribat. Darrerament de casos com aquest n'hi ha un munt.

Havent esmorzat s'entreté a escombrar la casa. De sota el llit treu un niu de borra que la fa estossegar. En un calaix de la vitrina del menjador hi té uns caramels d'eucaliptus. En pren un, i tot llepant-lo es queda embadalida mirant les fotografies de la seva família. Un per un va netejant els marcs amb un drapet humit. On viu el seu fill ara? No ho recorda pas. Deu fer gairebé un any i mig que no el veu. Ho hauria de mirar a la llibreta. Després d'haver fracassat el seu primer matrimoni se n'havia anat a l'estranger a fer vida amb una dona separada mare de dos criatures. Ella no l'ha coneguda mai. La darrera vegada que va veure el seu fill, aquest li va dir que treballava de cambrer en un restaurant i que estava prou bé. Però en dir allò li havia apartat la mirada i la seva veu havia sonat tan estranya que ella mai no se'l va creure. A més, tot ell semblava una altra persona. Més prim i demacrat. Amb unes bosses fosques als ulls que feien basarda. No. Veient-lo ningú no hagués dit que la vida li anava tan bé. Torna a posar el retrat del seu fill a la lleixa de la vitrina i n'agafa un on hi apareixen la seva filla i la seva néta. Fa vint-i-dos dies es van veure. Té una llibreta on hi apunta cadascuna de les vegades que veu algun dels seus fills. La darrera nota és: "Maria i Estel. 8 de Juliol. Dinar." No s'hi esplaia més. Només vol deixar constància que tal dia va dinar amb la seva filla i amb la seva néta. I la seva lletra és tremolosa com les venes del seus ulls petits. De jove n'havia omplert molts de diaris, però ara ja no. Una nit de Sant Joan els va arreplegar tots i els va llençar en una foguera. I veia les guspines enlairar-se enmig de la nit i del fum. I el foc devorava aquelles paraules que havien estat escrites amb tant d'amor i ja no li sabia greu, perquè havia començat a sentir que totes aquelles restes del seu passat li feien més nosa que servei i pesaven en la seva ànima com una llosa.

La seva filla Maria els hi havia sortit bohèmia. De petita tota ella era un nervi. Se l'estima perquè malgrat no tenir-ne mai ni cinc sempre té el somriure als llavis i posseeix una força interior que no sabia dir d'on l'ha tret. I s'adona que a la seva manera és feliç perquè sap ser-ne i no tant per allò que té o deixa de tenir. Sembla com si pertot hi sàpiga entreveure la bellesa i el misteri de la vida i això li atorga una alegria que sempre li ha envejat. Amb aquest

punt de bogeria que algunes vegades exhibeix i que no sap de qui l'ha pogut heretar. L'Estel és un punt més centrada. L'altra dia va dir que també estava pensant marxar a l'estranger a buscar feina perquè aquí la cosa estava molt però que molt malament. Va dir que li agradaria d'anar-se'n a Dublín. O potser havia dit Berlin? Quan el seu avi va morir el va plorar molt.

Un raig de sol esmorteït il·lumina el retrat on ella i el seu home es fan un petó. Ell li passa la mà pel coll estrenyent-la contra seu i a ella sembla que se li escapi una mica el riure. Que n'eren de joves i feliços! Es varen estimar tant! Ella encara l'estima. I per uns moments li fa la sensació que el té darrera i que si es girés de cop podria trobar-se'l tan alt i eixerit com sempre. Era un bon home el seu home. Ho diria i ho repetiria una i mil vegades. A qui fos que la volgués escoltar. Ajaçada a recer d'uns llibres, com si dormís plàcidament, hi ha la pipa que ell fumava. És de fusta de pi amb el broquet d'ambre. La pren entre els seus dits amb una delicadesa extrema i amb els ulls closos en flaire l'interior. I el torna a veure allí assegut davant la llar, amb un llibre entre les mans bo i recitant-li poesies. Amb aquella veu seva, greu i vellutada. Aquella veu que quan hi pensa encara li ressona a dins. I és com una brasa cremant-li les entranyes. Treu la pols a la pipa i la deixa on era. Quin dia més lleig que fa! A estones sembla com si volgués sortir el sol però després, tot d'una, torna a quedar entelat per un núvol espès i brut. Aquesta nit ha degut ploure una mica perquè al pati hi ha clapetes de terra mullat i algunes fulles del ficus estan esquitxades per gotetes com llàgrimes. Uns pardals saltironegen per les branques. Espereu que ara us porto l'esmorzar! Torna a la cuina i del crostó sec en fa molles de pa pels ocells. Quan surt al pati els pardals s'enlairen espantats però al cap de poc, immòbil rere la finestra del menjador, ja els veu picossejant els bocinets de pa estesos pel terra. I ara n'apareix un altre que davalla del cel com una fletxa. I ara un altre més. I el pati se li omple d'esgarips d'ocell i de vida. Hauria de sortir. Anar fins a Plaça Catalunya. Xino xano. No tinc res millor a fer. I si plou que plogui. S'omple un got d'aigua i s'asseu al tamboret de la cuina. Beu a poc a poc. Com si assaborís cada glopet d'aigua. Quan acaba l'esbandeix amb un

raig d'aigua sota l'aixeta. Pensava en el seu home. En el dia que es van fer el primer petó. En el dia que se li va morir als braços. Agafa un grapat de caramels i se'ls guarda a la butxaca de la faldilla. D'un penjador pren una boina vermella de llana prima. És de la seva filla. D'un dia que se la va deixar oblidada a casa i mai no n'ha volgut tornar a saber res. S'endú les mans al cap i s'arregla els cabells. És un gest típic d'ella. El fa sempre abans de sortir de casa. Avui no es pintarà els llavis. Ni es posarà arracades. Pren un mocador que està tot esfilagarsat d'una vora. Agafa les claus de la tauleta del rebedor i surt de casa. En obrir-se, la porta de l'entrada fa un grinyol que és com un lament. Una bafarada de calor li entorpeix els sentits i en baixar el petit graó té un breu rodament de cap. A pocs metres veu un home remenant un contenidor. Al seu costat hi ha un carret de supermercat entorpint el pas dels vianants. Està atapeït de ferralla i el va omplint amb d'altres andròmines malmeses. Pacientment s'espera al llindar de la porta a què passi un cotxe per canviar de vorera. El carrer és brut. Sobre l'asfalt veu les marques fosques que han deixat els contenidors cremats per alguns brètols la darrera revetlla de Sant Joan. A l'endemà ja hi havia aquests nous. Com si criessin sols. El fill gran dels veïns de dalt s'ha creuat amb ella. Caminava abstret amb el telèfon mòbil i duia els auriculars entaforats a les orelles. Ella li ha dit bon dia. Ell no li ha dit res. És alt com un sant Pau i mal educat com ell sol. Un cotxe que sembla una discoteca ambulat avança lentament vora seu cercant lloc per aparcar i ella pensa que ara mateix voldria ésser sorda per no haver de suportar les estridències que ressonen pertot. Potser al capdavant hagués estat millor no moure's de casa. Tampoc no s'imaginava que fes aquesta xafogor. Es posa una mà a la butxaca i pren un caramel d'eucaliptus. Per desembolicar-lo s'ha d'aturar. El paperet hi està adherit com una mala cosa i s'acaba posant el caramel a la boca amb petites restes que no ha pogut desenganxar del tot. Abans de fer un pas s'adona que li ha caigut la boina a terra. Primer la duia feta un manyoc en una mà i després se l'ha posada sota l'aixella fent pressió amb el braç mentre maldava per treure el maleït paperet del caramel. En ajupir-se té una sentida que li recorre tota l'esquena de dalt a baix.

Es dreça i enfila el carrer estrangulant la boina vermella amb la mà arrugada i artrítica. L'expressió de la seva cara és greu. Mai no ha sabut somriure com la seva filla. Camina arrambada a la paret, amb el cap cot. Una noia passa pel seu costat i ella es fixa en els tatuatges que exhibeix al llarg d'una cama blanca com la cera. En el seu temps els tatuatges eren propis de mariners i presidiaris. Avui dia però, fins les actrius més cotitzades de Hollywood en llueixen. Tot canvia, vés què hi vols fer. Uns coloms alcen el vol al seu pas. La ciutat és bruta com el cel. Les parets i les façanes plenes de guixades. I d'això en diuen progrés? Passes apressades d'algú al darrere. El timbre d'una bicicleta obrint-se pas d'entre vianants distrets. El so desagradable i fastigós d'algú escurant-se la gola i escopint tot seguit a terra. Una altra botiga de telèfons mòbils? O aquesta ja hi era? L'home esguerrat de la cantonada, brut i esparracat com sempre. Veure'l li fa mal a l'ànima però no sap estar-se'n. Cada vegada que el veu els ulls se li'n van darrera d'aquestes extremitats primes, contrafetes i nafrades. Uns quants metres més enllà potser es trobi una altra vegada la jove de les rastes, ajaguda amb aquell cartonet on hi diu alguna cosa que ella no pot entendre perquè està escrit en un altre idioma. Tanta gent demanant... La flaire de l'herboristeria li ha arribat com un glop d'aire deliciós i inesperat. Potser hauria d'haver anat pels carrers del darrera encara que donés més volta. Comença a haver-hi massa gentada i s'atabala fàcilment. No suporta aquest soroll de monopatins espetegant contra el terra. Ni el coi de nen que se li atura al davant com si ella no hi fos. Au, passa criatura. Vés amb la mama... A mesura que s'apropa a la Rambla es multipliquen les colles de turistes arrossegant maletes voluminoses. Xicots rossos i alts amb samarreta imperi. Noies mig despullades ensenyant melic i remenant les galtes del cul cenyides en un pensament de pantalonet gairebé inexistent. Ara n'hi diuen shorts. Ai si el pare fos viu per veure-ho! De segur que li agafava un altre atac de feridura! Sempre dient-me si no anava massa fresca... Ella també va ser jove i bonica com una rosa... però avui qui se'n recorda? El seu home sempre li deia que tan bon punt l'havia trobada n'havia quedat corprès per sempre més. Aquella tarda lluminosa d'abril tot

passejant pel Parc de la Ciutadella... I que en feia d'anys! Ara recorda haver passat per davant l'estanc i no haver vist la noia de les rastes. Què se n'haurà fet? Pots comptar...pobreta. Tomba i enfila rambla amunt i la seva figura petita i estantissa és engolida per una riuada de gent. El cor se li encongeix. Se sent insignificant. Arribar a Plaça Catalunya... Ja gairebé hi sóc. Un cotxe fa sonar el clàxon una, dues, tres vegades. Tothom té pressa avui dia! S'atura als semàfors del carrer Pelai envoltada de gent que carrega un munt de bosses. Quan el semàfor es posa verd i ha de creuar tot són cames amunt i avall. La boca del metro és allà mateix. No cal que t'hi repensis ara. Fa com si anés a baixar les escales però al segon esglaió s'atura. S'endú les mans al cap i s'arregla els cabells. És un gest típic d'ella. I després, molt lentament s'asseu arrambant-se a la barana. La gent li passa pel costat i els que puguen han d'apartar-se. Es col·loca la boina de la seva filla damunt dels genolls. La deixa oberta a mode de plateret. Al seu voltant tot és ple a vessar de gent i dels sorolls de la gran ciutat però ella ja no sent res. Està abstreta i al seu davant només hi veu el rostre afable del seu home, tan bon jan com sempre. És quan cau la primera moneda a dins la boina que l'encanteri es trenca. I la gentada i el xivarri retornen com una onada d'aigua bruta inundant-ho tot. En notar-se la cara humitejada s'eixuga pensant que està començant a ploure. I mira cap el cel al punt que s'adona que una llàgrima li va regalimant galta avall...

Francesca Caballero Priego

Segon premi

EL LAGO

Lucas mira entre los árboles al pequeño grupo de niños que juegan alrededor del lago. Uno llama poderosamente su atención. Es un muchachito menudo y frágil que observa como los demás niños corretean. Está sentado en el tronco de un árbol sin participar en el juego. Lucas le silba suavemente mientras le hace un gesto con la mano para que se acerque. Al anochecer, el cuerpo desnudo del niño aparece sin vida, flotando en el lago.

El comisario entra en la morgue del cementerio de la pequeña aldea. El médico forense le recibe inquieto.

--Comisario, el niño ha muerto por asfixia --le dice mientras retira la sabana que cubre al pequeño cadáver.

---Doctor, eso ya me lo dijo cuando lo sacamos del agua y que probablemente se habría ahogado en el lago.

---No, no se ahogó en el lago. Miré lo que he encontrado en la garganta del pequeño --le dice mostrándole un frasco con un alargado insecto de bellos colores en su interior que aún conservaba sus alas transparente totalmente desplegadas--. Es una libélula adulta. Le ha obstruido las vías respiratorias hasta ocasionarle la muerte por asfixia.

--¿Ha habido abusos sexuales? --le dijo el comisario, apartando la

mirada de los grandes ojos del niño, fijos en un punto inexistente. --Aún no estoy seguro. Sabe que no dispongo de medios suficientes --contestó inquieto el forense—. Pero le he llamado porque he encontrado algo muy extraño en el cuerpo del pequeño. Observe las dos manos abiertas. Le han clavado los dedos, uno a uno, con ciento de diminutas agujas, a las hojas que flotan en el lago. Y la libélula que le he extraído de la garganta es un ejemplar adulto de las que depositan sus huevos en esas hojas.

--¡Así que todo ocurrió a escasos metros del lago! --dice el comisario con gesto pensativo sin dejar de frotar, con un pañuelo de papel, los gruesos cristales de sus gafas de miope--. Pero, si todo ocurrió en las inmediaciones del lago ¿Por qué los demás niños afirman que no oyeron ni vieron nada? Por cierto doctor, el niño es Samuel, el de la Tomasa. Creo que usted no le conocía. Samuel mira fascinado la colección de libélulas disecadas que prendidas con diminutas agujas decoran todas las paredes de la humilde cabaña del lago. Con la luz del ventanuco, el cuerpo de las libélulas estalla en una sinfonía de maravillosos colores con las alas cautivas.

En un hueco de la pared, Samuel observa un recipiente de cristal en cuyo interior revolotean una decena de libélulas vivas, que se golpean una y otra vez sobre las paredes invisibles, buscando enloquecidas algún resquicio de aire que les permita huir de una muerte lenta pero cierta..

--¿Te gustan las libélulas Samuel? --Le dice Lucas acariciando el rizado cabello del chiquillo— ¿Quieres una?

--Me encantaría --contesta el niño—. Pero Lucas ¿Por qué las clavas con alfileres? ¿Por qué no las dejas vivir?

-- Es muy sencillo. Mi madre siempre me contaba que la vida de las libélulas adultas es muy breve y que por ese motivo son tan hermosas. Me dijo que suelen vivir unos ocho días hasta que depositan sus huevos fecundados en las hojas que flotan en el lago. Una vez que se reproducen, mueren. Yo las libero de ese destino fatal, conmigo vivirán para siempre ¡Mira sus alas extendidas! ¡Ves como vuelan!

Lucas abre el recipiente de cristal y con dedos ágiles coge con

sumo cuidado un ejemplar de libélula viva. Lo introduce en una cajita transparente y se lo ofrece a Samuel.

--Cógela ¡Ésta es para ti! Ahora tú eres su dueño, debes cuidar de ella --le dice rozando suavemente la mano del chiquillo—. Pero tú tienes que ofrecerme algo a cambio ¡Es lo justo!

Samuel queda atrapado en la mirada infantil de Lucas prisionera en un cuerpo de hombre. Siente que se le erizan los rapados cabellos de la nuca. Corre hacia la salida buscando la cercanía del lago.

El comisario se coloca sus gafas de miope. Tiene que tomar una determinación. La gente de la aldea está inquieta, asustada por lo que le ha ocurrido a Samuel. Y cuando el miedo colectivo se desborda no existe dique que lo pueda detener. Tendrá que ir hoy mismo a hablar con Lucas. Todos los indicios le señalan como responsable de la muerte del niño. Pasa la mayor parte del tiempo en la cabaña abandonada del lago. Se entretiene cazando libélulas y le gusta frecuentar la compañía de los chiquillos del pueblo. Es cierto que desde que su madre murió se ha vuelto más huraño, vaga por los alrededores del lago como alma en pena. Pero de eso a matar a Samuel hay un largo trecho. Su olfato de viejo sabueso le dice que en el asesinato de Samuel hay una pieza del puzle que no encaja.

Lucas oye el griterío de la gente que se aproxima a su cabaña mucho antes de oír la voz del comisario llamándole.

--Lucas, ¡abre la puerta! Quiero hablar contigo sobre la muerte de Samuel --le dice el comisario aporreando la maltrecha puerta de la cabaña.

--¡Yo no he hecho nada malo! ¡Sólo le regalé a Samuel mi mejor libélula! ¡Era mi amigo! Le pedí algo a cambio. Se asustó y salió corriendo hacia el lago --la voz de Samuel sonaba entrecortada por el llanto— ¡No quiero abrir la puerta! ¿Por qué esa gente grita mi nombre? ¿Por qué están enfadados conmigo? ¡Tengo mucho miedo!

-- Lucas ¡Ábreme!, yo te creo --grita el comisario-- Te prometo que no te pasará nada malo ¡Te lo juro! ¡Confía en mí!

Samuel llega sin aliento a la orilla del lago. Sus compañeros de

juegos le rodean. Habían visto cómo se había ido con Lucas a la cabaña del bosque.

--¿Qué llevas en la caja? ¿Qué te ha dado ese retrasado? --Le grita un robusto mozalbete que parece liderar el grupo—. Samuel, ¡eres un inútil!, Estás tan pirado como Lucas ¡Dame la caja! Seguro que es una libélula, ¡dámela!, le quemaremos las alas antes de arrojarla al lago.

--¡No, no, la libélula es mía! ¡Debo cuidar de ella! Me la ha regalado Lucas.

--¡Sujetadle! ¡Quiero esa libélula!

Samuel cae al suelo. El grupo de niños se abalanza sobre él inmovilizándolo sobre la tierra húmeda. El cabecilla se pone a horcajadas sobre el chiquillo. Le abre la mano y le arrebató la pequeña cajita transparente.

--¿Quieres tu libélula?, pues ¡cómétela!-- Saca la libélula y se la introduce en la boca de Samuel presionándole fuertemente la mandíbula y le obliga a tragársela entera.

Samuel siente que no puede respirar. En su garganta la libélula bate sus alas asfixiándolo. Él se agita en el suelo inmovilizado por una docena de manos implacables y despiadadas. De repente deja de tener miedo. Una suave luz lo envuelve todo. Lo último que ve Samuel es a ciento de libélulas, de bellísimos colores, revoloteando dentro de la luz.

Lucas despoja a Samuel de la ropa sucia de barro. Lava su frágil cuerpecillo y acaricia su rizado cabello. Lo deposita con los brazos extendidos en el lecho de mullidas hojas que flotan en el lago. Las aguas acogen a Samuel con un balanceo arrullador. Lucas contempla las manos de su amigo. Sonríe satisfecho. Ha hecho un buen trabajo. Cuando las miles de larvas de libélula depositadas en las hojas completen su ciclo estarán listas para ayudar a que Samuel pueda levantar el vuelo.

En la cabaña abandonada del bosque el pequeño grupo de gente ha enmudecido inquieta y expectante. Lucas abre la puerta lentamente. Su rostro lloroso y aterrorizado aparece en el umbral. El grupo al unísono se abalanza sobre el comisario y lo golpea, dejándolo aturdido en el suelo. Cuando logra incorporarse no

hay nadie a su alrededor. Sólo se oye el ruido del silencio. El comisario necesita unos segundos para habituarse a la penumbra del interior de la cabaña y poder ver a los dos enormes zapatones agujereados que se balancean al compás de cuerpo de Lucas, ahorcado en la vieja viga del techo. Sus ojos de niño, llenos de estupor, se clavan en los ojos miopes del comisario.

Sílvia González Martínez

Tercer premi

EL FILL DE LA MARE

Quan va posar el peu a l'andana i va baixar del tren va saber que no hi havia marxa enrere. Havia recorregut massa kilòmetres com per girar cua i fugir com un covard. Al cap i a la fi el que anava a fer era trobar-se amb la família més meravellosa del món; amb una mare, un pare, una germana, potser encara una àvia i un gos que esclatarien d'alegria en veure'l. Aquella, si més no, era la seva esperança, la imatge amb què pensava sovint quan s'imaginava la trobada. Tot i que, en altres ocasions, la possibilitat de ser rebutjat per la mare, el pare, la Clàudia, la iaia Maria -si encara era viva- i el Tommy feia que la por l'engolís. Per aquella família no devia ser fàcil viure amb la pèrdua d'un adolescent que va desaparèixer un vespre de primavera de fa molts anys. I aquella família, en aquells moments desparava taula i servia coca i cava disposada a gaudir d'una nit de revetlla, aliens que al jardí, a punt de picar a la porta, s'hi trobava un home que una vegada va ser adolescent i que un vespre de primavera va esfumar-se de les seves vides.

Mai havia rebut tantes abraçades. Mentre el pare se'l menjava a petons ennuegat per les seves pròpies llàgrimes, la Clàudia i la seva bonica adolescència captaven 'selfies' del moment. I la iaia Maria donava gràcies a Déu i lamentava que el Tommy

no compartís aquell instant perquè dormia a la caseta de jardí empatxat. Perquè el Tommy continuava sent el gos més golafre del barri. I tota l'escena se la mirava la mare, recolzada al marbre de la cuina, immòbil, aturada en el mateix lloc des d'on va veure entrar aquell convidat inesperat. El fill de la mare que ja no estava a la llista de nens desapareguts. El fill, que responent al nom de Joan, havia decidit tornar a casa el dia del seu sant, buscant l'escalf d'aquells que el van plorar i que ara es desfeien en carícies i petons, presoners d'una joia infinita. I la mare continuava impertèrrita observant aquella opereta convençuda, absolutament, que aquell home era un impostor.

Va ser molt estrany llevar-se en aquella habitació. S'ho havia imaginat moltes vegades. Va fixar-se en com de petit era aquell llit per a un home que ja havia tocat la trentena. Va mirar els pòsters de les parets amb grups de música i allò el va fer somriure. Li va cridar l'atenció la prestatgeria buida sobre de l'escriptori. Però tot semblava intacte, fins i tot l'olor d'aquell jovenet impregnada en l'aire. I ella, la mare, escrutant-lo des del llindar de la porta, en una barreja de desconfiança i por. Aquella dona tan bonica que li etzibava amb els ulls que no era benvingut. I ell, atemorit, va esforçar-se en parlar i parlar de records d'infantesa: quan el pare els portava en barca a la platja, com ella el va esbrincar quan va embrutar tota la casa de Cola-caó, el dia que va néixer la Clàudia... I la mare el va fer callar. No necessitava les seves explicacions, com tampoc ser testimoni d'aquella escenificació. Sabia de sobres que ell no era el Joan. I ell sabia de sobres que seria molt difícil convèncer aquella dona. Però ho intentaria. Malgrat que el més difícil ara era explicar que havia fet tot aquell temps d'absència i, sobretot, el perquè d'aquella absència.

Va escollir el moment de després d'esmorzar per explicar la seva història. Va parlar d'aquell vespre de primavera en què, devorat per les inseguretats, va agafar totes les pessetes de la guardiola i va agafar un autobús. I després venia el càmping nudista de cançons psicodèliques. Un temple budista a Osca des d'on es veia

un tenebrós temple de l'Opus enmig de la boira. Un Interrail per tota Europa carregant les maletes de totes les noies guapes que pujaven al tren. Una cafeteria al costat del pont número nou d'un riu. Un oceà i molts dofins. Neu a les muntanyes quan és estiu. Edificis que mai no s'acaben en una ciutat que mai no dorm i torna al Born. Aquella era la història que va explicar. I ràpidament va adonar-se que la resta de la família tampoc no volia explicacions, només el volia a ell. Tret d'aquella mare que, d'esquena a la narració del fill, assecava els plats amb els ulls posats a la caseta del Tommy, que es llevava mandrós mirant cap a la casa. I va ser llavors quan la mare i la seva malícia van somriure, tot esperant que en Tommy pogués desmuntar aquella farsa. I el fill va atrapar al vol aquell somriure provocador i llavors va copsar que, per gaudir d'aquella mare, abans havia d'abatre aquell enemic amb davantal i demostrar-li no només que sí que era el Joan, sinó també el fill que sempre havia volgut. I va sortir amb seguretat al jardí i va cridar el gos amb el seu altre nom, aquell nom còmplice que només ell usava. I l'animal va aixecar amb un esglai les orelles i va arrencar a córrer esparverat llençant-se sobre el seu amo, llepant-lo com un segell i remenant la cua presoner d'una joia infinita. I el pare, l'àvia i la germana contemplaven el moment amb la satisfacció i la garantia que les seves vides començaven a canviar. També per a ella, per a la mare que va adonar-se que la felicitat enyorada per la seva família s'havia construït en una sola nit. Una nit de revetlla que havia retornat l'alegria a l'espòs deprimat, la vida a l'àvia resignada i el referent a una filla única que ara tenia un germà gran. I aquell gos que saltironejava com si hagués vist un bistec de Nebraska. I va ser llavors quan el fill i la seva malícia van somriure, tot esperant que el Tommy hagués donat fonament a aquella farsa. Perquè aquell no era el seu gos, ni aquella la seva casa, ni la dona del davantal, la seva mare. I tots dos ho sabien. I tots dos callaven.

En aquell dia de Sant Joan la jornada semblava esdevenir una festa cada cinc minuts. Els acudits del pare s'enredaven amb les batalletes de la iaia que aquell dia havia abandonat el bastó.

La Clàudia embogia de ganes d'explicar el retorn del Joan a les amigues, però el pare va insistir a tenir un dia només per a ells abans el món no sabés que el fill havia tornat. Va haver-hi un instant que, sense adonar-se'n, van deixar mare i fill sols a la cuina, sense tampoc detectar que cap abraçada s'havien fet ells dos en les últimes hores. Eren dos desconeguts a la taula d'una cuina amb moltes coses a dir. I van fer el més intel·ligent, posar-se a cuinar.

Tips era poc! La mare i el fill havien preparat tant menjar que una grua seria necessària per remolcar aquella família. El Tommy tornava a estar empatxat. I això que encara no s'havien cruspit les coques de la nit anterior. Coca de crema, de llardons, de xocolata... i la jornada semblava esdevenir una festa cada cinc minuts. El fill va animar-se amb el cava i va atrevir-se amb les coques tot i estar a punt de rebentar. Va allargar el braç per fer-se seu aquell tros de coca plena de pinyons i, com una entrada de Messi, va notar una puntada de peu a la cama que li va fer veure les estrelles. I els ulls de la mare clavats en ell com si hagués comès un crim. I el pare, aliè a tot, arrabassant-li aquell tros de coca plena de pinyons, felicitant-se que el fill fos al·lèrgic als fruits secs per poder omplir bé el pap. Al·lèrgic als fruits secs. I va sentir una suor freda mullant la camisa mentre la mare d'algú altre recollia taula amb el cap cot després d'haver-lo salvat d'un error fatal. I va ser llavors que, per primer cop, va pensar què passaria si el Joan de veritat, el fill perdut i desitjat, entrava per la porta decantant-se -com hauria fet- per la coca de crema. El pànic el va segrestar enmig d'una boira de rialles i brindis. Però, per algun motiu, quan la va veure a ella, assecant els plats, recolzada sobre el marbre de la cuina, va saber que no estava sol, que el pànic era compartit i que la dona del davantal li havia fet de mare per primera vegada.

La paraula era vertigen. El sol esmolava les últimes hores i prodigava un cel de núvols roses ideals per abandonar-se a les coses boniques i oblidar el ciment a l'estomac. Vertigen era el que sentien el fals fill i la falsa de la mare quan asseguts al

jardí miraven en silenci com la resta de la família jugava amb el Tommy. I la Clàudia va agafar la mànega d'aigua i va ruixar tothom, i va saltar amb força cap al cel obrint les cames com Nadia Comaneci, i va esquivar amb destresa els braços del pare que la volien atrapar, i va repartir petons a una àvia que ja podia morir tranquil·la. Era tan preciós el ball que va protagonitzar aquella joveneta que els ulls de la mare van explotar, i les llàgrimes van esquitxar aquell rostre ja mullat pels cops de mànega d'aquella fada adolescent. I mirant embadalit l'amor que la mare professava a la filla va entendre l'envergadura del secret d'aquella dona. Un secret que la feia callar per protegir la família, per tenir cura d'allò que més estimava: una noieta que un vespre de primavera va convertir-se en filla única. Perquè era única la Clàudia. I allò el fals fill ho sabia perfectament. Perquè el nom de la Clàudia sortia una vegada i una altra en tots aquells diaris personals que amb els seus amics hippies van trobar en un contenidor d'un càmping nudista molts anys abans. Les paraules del Joan el van captivar des del principi i més quan va descobrir que figurava a la llista dels nens desapareguts. Volums i volums que devien ocupar la prestatgeria buida sobre l'escriptori de la seva habitació, que un bon dia la mare va llençar. Els va llençar per bruts, terribles i vergonyants. Hi ha coses que una mare pot perdonar un fill, però mai aquella vilesa que va sorgir en ell en quedar-se embarassada. Una foscor que va empènyer el Joan cap a una espiral de maldat i gelosia. Fins que un bon dia aquells diaris personals van deixar d'escriure's perquè, de vegades, cal fer el que toca per protegir la família. I més quan un dia el silenci de la casa és més silenci que mai i la mare va espitada cap al bressol de la Clàudia i veu el Joan ofegant amb un coixí els somnis d'aquell nadó indefens un vespre de primavera. I fer el que toca comportava fer un pas encara més aberrant que aquell coixí sobre la cara de la seva filla. Perquè sabia que aquella gelosia tard o d'hora es desfermaria en tot el seu esplendor. I va fer el que tocava. Com en aquell dia de Sant Joan quan el fals fill va aixecar-se de la cadira buscant la porta de sortida i ella el va agafar pel braç amb els llavis tremolant. I ell, que només volia una llar i l'escalf d'una família, va cedir. Tot i

intuir que aquella dona convivia amb un dolor infinit sabia de totes, totes, que ella i el seu davantal el protegirien a ell i al seu secret. I la paraula era vertigen per l'endemà. Però els dos van continuar asseguts junts al jardí mentre el sol esmolava els últims minuts i prodigava un cel de núvols roses ideals per abandonar-se a les coses boniques i oblidar el ciment a l'estomac.

Montse Villares Muñoz

CONFIDENCIA

Se está bien en esta cafetería. Hoy me acompaña un amigo. El aroma a café, el mobiliario de roble oscuro; unos oleos de alegres motivos que compiten en colorido con las bandejas de dulces y bocadillos del mostrador; los sonidos aunados de un murmullo de voces, el tintineo de vasos y tazas, el molinillo y la cafetera funcionando, me recuerdan el ensayo de una orquesta previo a un concierto; crean un ambiente acogedor que invita a conversar. Nos toma nota Berna: dos cortados, el mío muy caliente —eso ella ya lo sabe—. La veo alejarse con la alegre cadencia sincopada de sus caderas. Una melodía singular. Entre mil mujeres, podría reconocerla por ese vaivén a contratiempo que la hace única.

Mi amigo admira a una clienta que acaba de entrar. Camiseta de tirantes que deja al descubierto gran parte de unos pechos operados, leggins que ciñen un culo insulso, y un andar vulgar.

Berna nos trae los cafés; intercambiamos sonrisas y un gracias no hay de qué. La observo alejarse con esa danza arrítmica que me cautiva. Mi amigo sigue examinando a la clienta. Se ha sentado sola y está pendiente del móvil. Espera a alguien. Por un momento nuestras miradas se cruzan. Ambos sonreímos. Él con ironía. Cree que me atrae. Ni él ni nadie entenderían mis gustos. La belleza basada en la armonía y proporción me resulta sosa. Prefiero la desarmonía de las picassianas señoritas de Aviñón. Mi

amigo se reiría de mí si lo supiera. Por eso no se lo digo. Podemos discutir sobre política, somos diametralmente opuestos; sobre fútbol o sobre lo mal que va el país y el mundo. En cambio hay temas sobre los que no se habla. Hay cosas que no se pueden explicar. Uno no puede ir contando que tiene un trastorno de personalidad o que siendo un hombre maduro sea virgen, o que le guste una mujer coja. Es más fácil fingir que me gusta la clienta que confesar la verdad. Y pienso si a él no le sucederá lo mismo, si él también me oculta algo por el qué dirán, o porque tema que yo no lo pueda entender.

—Crees que me conoces porque sabes qué opino sobre lo mal que va el mundo, o que el progreso avanza más rápido que la capacidad humana de adaptarse a él, o mis gustos literarios y mis desapegos políticos. Crees que me conoces, pero no es cierto.

¡Ay, amigo mío!, para ello deberías descifrar mis más íntimos temores y créeme, quizá entonces cambiaría tu concepto de mí. No me mires con sorna. ¿No crees que pueda ocultarte nada? Crees que soy transparente. Pues no es así. Como tú tampoco lo eres. ¿O acaso no me ocultas ningún secreto? ¿Jamás te has emborrachado hasta tal punto que has amanecido en la cama de una desconocida?, ¿jamás has sentido tanto desprecio por alguien que has llegado a soñar que le matabas y antes de despertar has visto que esa persona tenía tu rostro?, ¿jamás has deseado tanto a una mujer que la has seguido desde la lejanía sin atreverte a acercarte por temor a hacer el ridículo? ¿No? ¿Tú no? Pues no te creo. Todos tenemos algo que deseamos callar tan fervientemente que ni siquiera nos atrevemos a reconocerlo ante un espejo. ¿Cómo entonces nos atreveríamos a confesarlo a un amigo?

Veo que empiezas a entenderme. Ahora fijate en la camarera. Sí, la que cojea ligeramente. ¿No te has fijado? ¿Solo en su cojera? ¿Que qué tiene de especial? Ya sé. No es guapa. No según los cánones de belleza actuales. Sobrepasa el límite de una talla estándar, el pelo lo lleva recogido de cualquier manera y algunas arrugas marcan la comisura de labios y ojos —incluso me atrevería

a decir que la embellecen—. Pues imagínate que te dijera que la amo. ¿Qué opinarías?

No pongas esa cara, es solo una hipótesis. Dirías que no está a mi altura, que alguien con mi cultura y mi status económico podría encontrar una mujer de bandera o al menos alguien mucho mejor, ¿no es cierto? Asientes. Bien. Es lo que esperaba. Pues lo que te quería decir es que hay cosas que uno no cuenta a sus amigos por ese motivo, porque no serían aceptadas. Hay cosas que socialmente no están bien vistas y uno calla. Si alguien dice que le gustan los saltamontes fritos, dirán de él que es extravagante y lo máximo que puede suceder es que rechacen una invitación a cenar a su casa. Pero, por el contrario, si alguien se enamora de un ser considerado feo, cojo, obeso o tartamudo, no lo pueden aceptar. Comienzan a mirarle raro, a pensar si no estará enfermo o demente o algo peor, tarado.

No. No me mires así. ¿Te estás preguntando cómo puede gustarme ella? No me estás prestando atención. Lo que intento transmitirme es que no puedes asegurar que conoces a un ser humano que viva en esta sociedad dominada por ciertas leyes no escritas de lo que está bien y de lo que no lo está. Dime, ¿qué persona que se quiera integrar afirmaría en público algo socialmente no admitido? ¿Sigues preguntándote si me gusta la camarera? ¡¿Solo te interesa eso?! Sabes que vengo porque hacen el mejor café de la ciudad. Déjalo. Veo que no me entiendes. Te lo expondré de otra manera. En cierta forma somos lo que se espera de nosotros. La sociedad nos modela todos parejos.

¿No estás conforme?, ¿que se puede elegir ser de izquierdas o de derechas, ser honrado o ser ladrón? No me hagas reír. Todas las opciones están dentro de los cánones previstos aunque no te des cuenta. Como un acuífero, bajo tierra, van sembrando normas que aceptamos inconscientemente. Solo cuando la vida nos pone en una situación que contradice las normas es cuando descubrimos que deberíamos nadar contra corriente y sin embargo, nos dejamos llevar.

Tienes razón. Somos libres de contradecir las leyes no escritas, pero no lo hacemos. Tú tampoco. Y si no verás.

Siguiendo con el ejemplo de la camarera, tú —y la mayoría— solo te fijas en su aspecto y enseguida la has descartado como mujer y lo entiendo, es lo que te lo han inculcado. La has descartado sin conocerla. No sabes si es una buena persona, inteligente y divertida a cuyo lado el tiempo fluye tan deprisa que solo deseas parar el reloj, que tiene una mirada tan apasionada que es capaz de hacerte sentir especial.

Lo que te intento explicar es que crecemos tan condicionados que no llegamos a conocernos de verdad, no se potencian las cualidades del ser humano, no se educa en la libertad, por tanto, aprendemos a ser como los demás, a pensar como los demás, a vivir como los demás. Y si llegamos a conocernos, —¡qué gran milagro!—, entonces es peor, ya que la dicotomía puede llevarnos a enloquecer. Sí. O escondemos esa capacidad de libre pensar, o la mostramos y nos convertimos en unos inadaptados. Ya ves. Sea como sea, no podemos conocer al prójimo.

¿Que lo pinto de una manera catastrofista? Sí. Puede ser. La mayoría de la gente no se cuestiona si de verdad se conoce, o si la parte que ven del otro —la que él deja ver—, es todo lo que es o hay algo más. Se conforman con la superficie del iceberg porque no les han enseñado a pensar, a interrogarse.

A ver, a ver, ¿qué has dicho? Suena interesante. Que no vale la pena conocer al otro a fondo si eso no te va a hacer más feliz. Quizá, pero yo no lo creo. Pon por ejemplo nuestra relación, ¿crees que si ya nos llevamos bien, no vale la pena conocernos mejor? Discrepo de ti, amigo. En el interior del ser humano está la larva de la curiosidad. ¿O me negarás que sigues preguntándote si me gusta la camarera y que en cada una de mis palabras o gestos buscas algún detalle que lo confirme o lo desmienta?

Se acerca Berna con la cuenta. Como siempre, le doy un billete para que se cobre, así puedo deleitarme de nuevo con ese bamboleo arrítmico que solo ella sabe bailar. Cuando me trae el cambio finjo no verla y en cuanto regresa a atender otras mesas contemplo cómo interpreta de nuevo un solo melódico y sincopado de caderas antes de marcharnos.

Ya en la calle, tras abandonar ese oasis musical, regreso, sin desearlo, al bullicio de una orquesta desafinada formada por peatones y automóviles que improvisan una sinfonía rítmica de prisas y nervios. Busco en los ojos de mi amigo un destello de comprensión pero solo hallo silencio.

Como te decía. No nos conocemos del todo. Para ello hay que ser valientes. Solo cuando somos capaces de enfrentarnos a algo comprobamos quienes somos. Y yo...

Yo soy un cobarde.

Esther Valero Álvarez

ENTRE BAMBALINAS

Sintió cómo el vello se le erizaba cuando el público le regalaba un bullicioso aplauso. Al fin y al cabo era su última función. Uno de los focos la cegaba, y solo podía apreciar las caras deslucidas de la primera fila. Algunos rostros le resultaron de inmediato conocidos, como el de su agente y la esposa de éste; pero el resto de asistentes se le aparecía en forma de masa gris y polvorienta, fundida en la ovación entre la negrura de la sala.

Percibió el escozor de una lágrima que luchaba por desbordarse, pero no tenía claro si quería llorar o no. No era persona de expresar sus emociones en público, a pesar de que aquella noche bien valía la pena la excepción. Entonces volvió a surgir, de un repliegue de su memoria, el doloroso recuerdo que la había atormentado durante muchos años y funciones. Quizás el espíritu de él pudiera estar ahí, observándola desde algún rincón, probablemente desde la platea que escrutaba con dificultad, o escondido entre la inapreciable masa de espectadores centrales. Se conmovió. Seguramente se sentiría orgulloso de ella. Recordó tristemente que no le quedaba ningún pariente vivo con el que poder compartir aquel minuto de delicia. Se agarró con firmeza a las manos de dos de sus compañeros y todos se encorvaron al unísono para saludar al público. Y ahora sí. Una lágrima se escapó con rebeldía de su

escondrijo. Y tras ella aparecieron muchas otras más, como ratas recorriendo nerviosas una alcantarilla. Eran lágrimas podridas que llevaban demasiado tiempo sin ver la luz. Lágrimas que irritaban las mejillas sonrosadas por los focos. Toda aquella gente, en definitiva, había pagado por verlas, y estaba recibiendo lo que su sed de morbo merecía. La ovación se hizo mucho más enérgica mientras se enjugaba los ojos con un pañuelo.

Podría decirse que lo había tenido todo en la vida hasta que, años atrás, la desgracia llamó a su puerta. Ante los medios y la opinión pública, ella y su marido formaban la pareja perfecta. Tal vez por ello, había recibido ofertas muy jugosas por parte de algunas editoriales, sin embargo, supo mantener a salvo su privacidad. Jamás quiso vender su dolor a ninguna revista ni volver a hablar de ello, ni siquiera con sus seres más próximos. ¿Qué te ocurrió, querido?, se repetía hacia sus adentros, mientras desde el escenario lanzaba besos al aire, y se llevaba las manos hacia el corazón para mostrar su afecto al tan emocionado público.

Cerró los ojos que acompañaron, a su vez, la clausura del telón. Abrazó con aparente afecto a cada uno de sus compañeros de reparto y, tras un profundo suspiro, se encaminó con paso sosegado hacia su camerino. Sintió ganas de abandonar rápidamente aquel lugar, pero se había comprometido a acudir a una cena que la dirección había organizado en su honor. Tenía la certeza de que en la rueda de prensa que precedería al acontecimiento, algún periodista desalmado volvería a hurgar en la llaga preguntándole por el paradero de su desaparecido marido ¿Hay alguna novedad en la investigación? ¿Han concluido las pruebas que el cadáver encontrado en Palma corresponde con el ADN de su marido? ¿Se va a levantar el secreto de sumario? ¿Ha conseguido después de tantos años rehacer su vida?

Un día como aquel, Jaime le había prometido acudir al estreno de una de sus obras. Nunca le gustó el teatro ni la vida, si no excéntrica sí un tanto desorganizada, que llevaban los actores. Se limitaba a asistir de acompañante a las galas benéficas, a posar para alguna revista, o a hacer alguna declaración cuando las malas lenguas difundían posibles infidelidades. Había aceptado

relegarse a un segundo plano para que ella pudiera atender sus compromisos. En una ocasión llegaron a estar un mes entero sin verse, sin apenas poderse comunicar por teléfono, mientras la actriz hacía una gira por Sudamérica. Mi pobre Jaime -suspiraban ahora sus entrañas al recordarlo-, lo hacía por amor.

Al acabar la función aquella noche fatídica, Jaime no la estaba esperando en el camerino como solía hacer de costumbre. Era normal encontrarle estirado sobre algún viejo sillón, dando giros con la mano a una copa de Jim Beam. Notaba su presencia mucho antes de atravesar el umbral ya que el particular olor que desprendían sus puros de importación se extendía por los pasillos. Pero aquella vez no hubo humo, ni Jim Beam, ni rosas blancas en el florero. Le esperó durante más de una hora hasta que se decidió a tomar un taxi camino al apartamento. Pero tampoco lo encontró allí. A la espera de recibir alguna noticia, y demasiado ansiosa por oír girar el pomo de la puerta, se decidió a recorrer sin éxito los bares que solían frecuentar juntos. A la mañana siguiente, cuando ningún número de su agenda supo dar respuesta de su paradero, decidió dar parte a la policía. Prohibió a sus amigos cercanos que la llamaran para preguntar por su estado. El teléfono sólo debía servirle para recibir novedades de Jaime, buenas o malas. Se sentía exhausta, confundida, afligida. En un principio, la policía barajaba la idea de un secuestro pero, días más tarde, la intentaron convencer de una desaparición irreversible, quizás algún posible ajuste de cuentas.

Habían pasado casi veinte años. Hasta entonces, la que había sido mujer excéntrica, amante de concurridas fiestas y recepciones, se había relegado a una vida austera y solitaria en su ático del centro de la ciudad. Los escenarios se convirtieron en una especie de droga. Se dejó absorber casi exclusivamente por el trabajo, interpretando papeles que borraban de su memoria, aunque fuese temporalmente, el dolor por la ausencia.

Unos golpecitos en la puerta del camerino la sacudieron de vuelta a la vida. Al otro lado, alguien gritaba que se apresurara, que los periodistas hacía más de media hora que ocupaban la sala de actos. Se vistió con desgana y se colocó su abrigo morado. Lo había rescatado del fondo de su armario por la tarde, antes de dirigirse al

teatro. Era el mismo que vestía el día de la desaparición -Jaime se lo había regalado-, y se había negado a volverlo a lucir nunca más durante aquellas dos décadas. Pero se le antojó que aquella noche, la de su última función, fuese una especie de homenaje. Contempló su silueta en el espejo de bronce enmohecido. Le había sido fiel hasta entonces, en cuerpo y espíritu. Y había concentrado sus energías en recordarle y en convertirse en una actriz brillante. Acarició con delicadeza el suave paño, contorneando su silueta, deslizando sus dos manos desde los hombros hasta las caderas, y sintió su presencia, rodeándola con sus brazos por detrás y sonriéndole desde el espejo. Parecía estar diciéndole que, aun con el cabello plateado y la mirada más mustia y fruncida, seguía tan preciosa como el día en que la conoció. Se rodeó ella misma con sus propios brazos y sintió, por un momento, que el abrigo todavía desprendía un ligero aroma al perfume que usara antaño, que el mismo Jaime se encargaba de regalarle por su cumpleaños. Solía excitarle su fragancia y le rogaba que se lo pusiera antes de hacerle el amor. Cerró los ojos y, sonriendo, echó la cabeza hacia atrás, inspirando y expirando profundamente, inhalando cada instante de aquella grata sensación. Pero la misma voz que escuchara hacía escasos minutos volvió a incordiarla, esta vez muy impaciente. Con un bufido, se dispuso a salir. Se echó una mano al bolsillo para buscar la llave del camerino, y al sacarla, cayó con ella un papel que los años habían teñido de un característico color sepia. Se trataba de una vieja entrada de teatro, con un par de dobles: en el anverso rezaba el nombre de la obra que ella interpretara la noche de la desaparición; y en el reverso unas palabras escritas con pluma estilográfica. Sujetó con la mano libre el camafeo que pendía de su cuello y sintió cómo su alma se partía en dos, atravesada por la más afilada de las hachas: "Prosigo sin ti. Te dejo entre tus bambalinas, en las que, querida, yo no tengo aforo". Tras unos breves segundos de respiración contenida, retomó aire. Dobló el papel con temblorosa delicadeza y lo devolvió al bolsillo del viejo abrigo, para encaminarse con paso suave y su habitual sonrisa postiza hacia la sala de prensa, en la que tendría lugar su célebre despedida.

Raquel Besora i Anoll

LA MINYONA

El senyor Albert ens ha deixat.

La sala de vetlla és plena i la senyora Asunción segueix prement el mocador amb les dues mans recolzades damunt la falda. Cada vegada que algú arriba i li dóna el condol, torna a començar la mateixa història. Es posa la mà dreta al coll com si no pogués respirar, sanglota, repeteix per enèsima vegada la seva frase predilecte "... no me'n sé avenir..." i al cap d'uns segons, pregunta com li ha anat per Baqueira a la senyora que té al costat.

La miro d'esquitllada i encara que sento molta ràbia, en el fons el que em fa és molta llàstima.

Arriba la senyora Leonor, una senyora de veritat, de cap a peus, de les que ja no en queden. Dóna el condol a la família, saluda els coneguts, se m'acosta i també em dóna el condol a mi. Noto una pressió al pit i ploro en silenci.

Les seves paraules em reconforten i m'emocionen. Sense saber res, ho sap tot. Sense dir el que no s'ha de dir, ho diu tot. I el més important, sense saber què ha d'entendre, ho entén tot.

Té setanta-cinc anys i és l'elegància feta dona. No ha de forçar res, és una cosa innata. La conec de sempre i sempre ha estat així.

Prem les meves mans entre les seves i a cau d'orella em diu que

va a seure al costat de la senyora.

Li ha dit alguna cosa de mi, perquè em miren totes dues i sense cap mena de contemplació la senyora diu:

--Suposo que entendràs Leonor, que ja no té cap sentit que la Maria estigui a casa. L'Albert li tenia una certa estima, però a l'edat que té no pot fer-ho tot com abans, així que ... vaja...

Abaixo la mirada, això ja m'ho esperava, però no pensava que hauria de sentir-ho mentre vetllem el senyor Albert.

Tota la vida ha estat igual. Ja fa molts anys que vaig arribar a la conclusió que per ella, la gent que no som del que en diu el seu status, som sords, sense sentiments i amb una capacitat de raonament força minsa.

Viu en un món paral·lel, fet a la seva mida i on només existeix allò que ella vol que existeixi.

En Joan, el xofer, ve a buscar-nos i ens porta a casa. Durant tot el trajecte la senyora parla per telèfon amb les amigues de Santander que no podran venir l'endemà a l'enterrament.

La conversa continua i quedo astorada perquè tot d'una la senyora comença a riure al recordar, amb la seva interlocutora, un estiu fantàstic que van passar juntes i prometen repetir-lo quan tot aquest enrenou acabi, perquè tal i com deixa anar, encara no entén, com el senyor Albert ha pogut ser tan desconsiderat i morir-se justament quan ella tenia planejat fer un creuer.

La ràbia s'apodera de mi i em prometo a mi mateixa fer el què no he fet mai.

La senyora sortirà del seu món a mida, per força. Li farà saber el que passava al seu voltant mentre ella mirava cap a una altra banda.

Arribem a casa, només tinc ganes d'estirar-me al llit però diu que vol sopar. No li serveix qualsevol cosa i em fa preparar un àpat en condicions, com diu ella.

Quan li porto, ja ha canviat d'opinió, no soparà i vol un suc de taronja.

M'ho emporto tot i torno amb el suc.

Li demano per anar-me'n al llit i em diu que encara és d'hora, que pot trucar algú i que m'espera.

M'arrossego fins la cuina amb una cremor a l'estómac com no n'havia tingut mai.

Em deixo anar a la cadira i ploro desconsoladament amb els braços i el cap damunt la taula. Em sento sola. Tinc seixanta anys i des dels quinze he estat treballant a casa del senyor Albert.

Tota una vida junts... Tota una vida separats.

Agafó uns fulls de paper del calaix i el bolígraf. Poso aquell munt de pàgines en blanc davant meu i un cop la tinta entra en contacte amb el paper, em sorrenc a mi mateixa per la facilitat amb què començo a vomitar la història de la meva vida.

Potser hi ha faltes d'ortografia, potser les paraules no són elegants ni enlluernen, però la fluïdesa amb què els meus records es van plasmant, fa que sigui entenedora per qualsevol que la llegeixi, encara que jo, només l'escric perquè la llegeixi una persona.

" Senyora Asunción, sé que aquesta carta la sorprendrà, però crec que algú li ha de fer saber allò que el senyor Albert ja no ha estat a temps d'explicar-li. Bé, el senyor Albert no, l'Albert. Perquè sàpiga, que quan no hi havia ningú al davant, jo li deia Albert. Ni senyor, ni de vostè. Albert i de tu.

No crec que pugui trobar una història d'amor i sacrifici més gran que la nostra a cap d'aquestes novel·les a què vostè és tan aficionada. No crec que n'hi hagi gaires que aguantin el pas dels anys, quaranta-dos per ser exactes, amb la devoció, entrega i intensitat que ha acompanyat aquesta.

Recorda quan es van casar i l'Albert va dir que jo anava on anava ell? Recorda quan vostè deia que no entenia perquè no podien buscar una altra minyona i totes les excuses que ell li posava?

Doncs ara ja sap la resposta. Perquè ell i jo ens estimàvem, perquè no podíem estar separats, perquè necessitàvem veure'ns, parlar, tocar-nos...

Vostè pensarà que si certament ens estimàvem tant, perquè no vam abandonar-ho tot per tal d'estar junts... Doncs perquè només hi havia una cosa que a l'Albert li importés tant com jo, i era, totes les famílies que treballaven a la fàbrica. El seu pare ho sabia i va amenaçar-lo en tancar-la i deixar a tothom al carrer si ell no es casava amb vostè.

Per altra banda, dubto que vostè l'hagi estimat mai. De fet, dubto que mai hagi estimat ningú més que a si mateixa. Només cal veure els seus fills... A qui truquen quan tenen un problema? A qui abracen quan estan tristos? Per qui pregunten quan entren a casa?

Sempre li he sentit a dir que no entén la gràcia que els faig. Doncs és ben senzill. Qui els ha cuidat i s'ha preocupat per ells? Està clar que vostè no.

Si li volien fer una abraçada, podien embrutar-li el vestit.

Si estaven malalts, podien encomanar-li.

Si tenien un problema seriós i necessitaven parlar-ne, vostè tenia mal de cap.

Per tant, les abraçades, les malalties, els problemes, i tot el que els passava a ells, va començar a ser meu.

Encara no s'ha preguntat per què en Ricard sempre va acompanyat d'en Sergi?

De veritat creu que només són amics?

I com és que la Beatriu sempre té una excusa o altra per no presentar-li al xicot amb qui surt?

Molt senzill. Vostè s'escandalitzaria de tal manera que no es recuperaria..."

.....

Aixeco el bolígraf del paper. La cremor de l'estómac s'ha esvaït de la mateixa manera que tota la ràbia que sentia.

M'aixeco i agafo el full escrit, n'acosto una punta a la flama de la llar de foc encesa i deixo que es cremi mentre l'aguanto i miro com es consumeix.

Aquesta història només és de l'Albert i meva. Per això ha estat màgica, per això ha estat única. No l'hem compartit mai amb ningú més, i ben mirat, així ha de ser fins el dia que tinguem destinat a retrobar-nos.

Ramón Tuà Molinos

T'HEM VIST A LA TELE! CARMETA

Truquen a la porta de la senyora Carmeta. Tot just s'acaba de llevar, ni s'ha rentat la cara, té el cap pesant, porta la bata malgirbada i fent tentines pel passadís va a obrir . Ha passat la nit del lloro, li feien mal les cames i l'esquena; no s'adormia, vinga a girar-se i regirar-se, i els ulls com dues taronges .A més a més ha sentit sorolls al carrer i a l'escala durant tota la nit que l'han desvetllat definitivament ,eren ambulàncies o policia o tot plegat, no ho sap ben bé; no ha tingut ni esma de llevar-se i mirar pel balcó. Ja s'ho faran! Ha pensat que acabin ràpid a veure si em puc adormir. Ahir va prendre somnífers però ni així ha agafat el son.

Qui serà que truca tan d'hora? Si és la poca-solta de la Mercè del primer primera, pintada com una mona a les vuit del matí per anar a passejar, l'engego escales avall d'una coça al cul! Quina mania li ha entrat ara que s'ha de caminar i fer salut i empolainar-se cada dia, menjar bledes i enciam i beure aigua , molta aigua!

La Carne obre i es sorprèn. És una periodista qui ha trucat, l'acompanya un càmera que li posa l'objectiu a dos pams del nas i quasi sense dir-li ni bon dia li pregunten:

—Vostè, com a veïna seva, coneixia la dona assassinada del tercer tercera?

—Quèee?... Qui?... Assassinada? —S'atura, es passa la mà per

la cara, pel cap, es frega els ulls—. No, no la coneixia gaire. L'han matat? Qui l'ha matat?— balboteja finalment.

La periodista no sap qui ha estat l'autor del crim i li fa més preguntes. La Carme diu que feia poc que vivia allà no sap ni com es diu...com es deia; que era una noia de mitjana edat, bonica, semblava normal, saludava molt educadament, repeteix que era molt normal, l'havia vist poc . No, no sap si tenia parella...

—I ara perdonin , però acabo de llevar-me i...

—Perdoni vostè senyora. Sí, ja es veu que encara no s'ha arreglat—. Diu tot volen ésser amable la periodista.

Però a la Carme li sona ofensiu, gens delicat; es posa vermella i ben enrojolada tanca de cop la porta als periodistes que quasi s'empassen el micròfon i la càmera.

Es mira al mirall del lavabo i maleeix haver obert la porta sense mirar qui era.

Pensa que potser no posaran l'entrevista per la tele si veuen que ella no ha sortit prou bé . Tant se val! Que posin el que vulguin! Està molt cansada.

S'entorna al llit, li fa mal el cap de no dormir. Pobre noia la veïna, què haurà passat? Quina mena de vida portem!, pensa la Carme, un assassinat al replà de casa i no ha sabut dir-ne res...

Quan es desperta ja són més de les dotze. Com pot ser tant tard? Mare meva, tot el matí dormint! A bona hora li han fet efecte les pastilles!.

De sobte se'n recorda Ai! Els de la tele! Ja ho han tret? No sortirà de casa fins que no es vegi al telenotícies. Ara sent soroll a l'escala, deu ser la policia o el jutge. Vindran a fer-li més preguntes, però no podrà contestar res més d'útil per a la investigació.

Treu el cap pel balcó i veu un cotxe dels mossos que tot i que està sobre la vorera, aparcat al portal, ocupa mig carrer de tan estret com és. Li arriba l'olor de l' excessiva mata de llessamins que té en el petit balcó la Mercè del primer primera, una olor tan dolça que ,com la mestressa, cansa i embafa.

Han tret tota l'entrevista a TV3, ella ha sortit fatal, feta una cataplasma, sembla deu anys més vella.

Oh, quin horror! és el primer cop a la seva vida que surt per la

tele i estava lletja com un pecat!. No han retallat ni un segon de la filmació, fins i tot el cop de porta als morros ha sortit!. Sembla que a aquests periodistes els agrada el dramatisme i la crua realitat dels barris antics i degradats. Té l'esperança que la gent del veïnat no s'hi hagi fixat gaire.

A la tarda, després de la telenovel·la, va cap al casal amb poques ganes de veure ningú, però ha de sortir una mica de casa, no vol donar-li la raó a la set ciències impertinent de la Mercè del primer primera quan li diu la vídua triste.

Pel carrer dues vegades l'aturen per dir-li que l'han vist a la tele.
—T'hem vist per la tele, Carmeta...!

Quan entra al Casal del Barri per anar al taller de patchwork, veu una rotllana de dones i en el centre, d'esquena a ella la cotorra odiosa de la Mercè que parla amb massa èmfasi.

—Heu vist a la Carmeta del tercer tercera per la tele aquest migdia? Li preguntaven per allò de l'assassinat a la nostra escala. Oooh, Nenes! Quasi que no l'he reconeguda, anava ben deixada! La pobra. Sense arreglar, tota escabellada, quina fila que feia! així tenim la fama que tenim en aquest barri! Dona, ja està bé ! És el que jo dic, més o menys arrugues en tenim totes a la nostra edat, però si surts per la tele com a veïna del barri, endreça't una mica, conxo! L'altra dia ho deia la Teresa Campos en el seu programa, el primer que tothom veu és la imatge que donem com a persones siguem grans o joves , la primera impressió és molt important, cal cuidar l'aparença per a nosaltres mateixes i per als qui ens envolten.

Les altres assenteixen amb el cap.

—I també per al prestigi del carrer i del barri. Ja que hi ha assassinats no empitjorem les coses! —. La Mercè sembla més escandalitzada per l'aspecte televisiu de la Carme, que no pas per la veïna morta— No és per dir-ho, però si els de la tele haguessin trucat al meu pis a aquelles hores del matí, jo ja estaria ben presentable i ben guapa, a punt de sortir a fer un passeig. No totes som igual...

Alguna del grup s'adona que la Carme és allà , es gira. Totes es giren.

La Mercè, com si no passés res, canvia el punt de vista.

—Carmeta, maca! ara parlàvem de la pobre la noia del tercer primera. T'hem vist per la tele, has dit que no la coneixies gaire, oi? Jo tampoc .Per cert, carinyo! t'han agafat ben de matí per sorpresa, en bata i sense pentinar. Estàvem dient que això no ho haurien de fer, ni treure-ho per la tele.

La Carme es va enrojolar, aquest cop va ser l'odi intens cap a la Mercè allò que li va posar la cara d'un vermell encès.

—Ja t' he sentit, Mercè... Quan hi hagi el proper assassinat en el barri potser et tocarà a tu sortir a la tele. Estaràs molt més maca que jo. Oi que sí?— Diu, amb ulls tèrbols, la Carme, tot dirigint-se a les altres de la rotllana que ara riuen, confoses.

La Carmeta aquell dia va tenir una estranya capacitat de predicció dels esdeveniments del futur que no se li havia manifestat—fins aleshores—mai de la vida.

Al cap d'una setmana hi va haver un altra mort inesperada al barri, aquest cop van trobar el cadàver en l'albereda del parc, el varen veure els nens que anaven a l'escola a les nou del matí. Era una senyora gran amb un xandall rosa i sabatilles d'esport del mateix color, correctament pentinada i maquillada. Els mossos d'esquadra per esbrinar la causa de la mort es van endur, per analitzar-la, una ampolleta d'aigua ja buida, que portava la senyora per anar bevent durant la caminada.

Era un suïcidi? Una mort sobtada? A la tele es va veure un cadàver d'aparença tan perfecte que no semblava el d'una suïcida. La Mercè del primer primera l'havia dinyat molt elegantment.

Els periodistes, tot preguntant pel barri, s'havien assabentat que la Carme i la difunta del parc vivien a la mateixa escala i anaven a caminar plegades tot sovint.

La segona dona morta en set dies al mateix edifici d'un carrer del barri Vell? La notícia obriria els telenotícies de totes les cadenes, això no podia fallar!

No eren encara les dotze del mateix matí quan els de la tele ja estaven entrevistant, per segona vegada a la seva vida, a la Senyora Carme.

Asseguda al tresillo de casa seva, la Carmeta, posava davant de

les càmeres trista i afligida, astorada per la nova mort d'una veïna de l'escala.

—Ai, pobre Mercè! A aquesta sí que la coneixia! Érem molt amigues.

Però, aquest matí ben al contrari de l'altre cop, la nostra Carmeta tenia la pell tersa, la cara com una rosa; estava descansada, havia dormit tota la nit d'una tirada, satisfeta i la mar de bé.

Feia molt de goig amb un vestit acabat de comprar, anava maquillada de forma discreta i elegant, també portava un pentinat perfecte perquè havia anat a la perruqueria el dia abans.

La segona vegada en la seva vida que sortiria a la tele volia assegurar-se que estaria, tot i la seva edat, més guapa que mai. Tal i com si fos la Preysler, i no com si fos la Viuda triste.

Berta Ribé Cunill

TORNA-LA A TOCAR, MAX

En Max, era un nen especial, aquella mena de nens que quan t'observen i t'interpel·len de fit a fit amb la mirada no et deixen indiferent. De cara rodona, cabell ros esllanguit i amb un serrell que li tapava mitja cara i que ell mateix amb gest altiu i un lleu esbufec s'encarregava d'apartar contínuament de la cara. Era, dels tres germans, el del mig, amb tot el que representa ser el del mig, ni prou gran ni prou petit per ser el centre d'atenció dels adults. Per això, amb el temps, havia aguditzat l'enginy i havia après a ser present de manera diferent. Els seus actes, lleugerament excèntrics per a un nen de deu anys, i les seves sortides de to inesperades no deixaven de sorprendre a grans i petits tot i que la família s'hi havia anat acostumant. "Són coses d'en Max," acabaven dient mig resignats.

Ell, intel·ligent com era, vivia intensament les seves històries fetes a mida amb un cert regust per anar a la contra. Per això, la visita a casa l'àvia s'havia convertit en una aventura no exempta de petits riscos imaginaris on ell era l'heroi principal que actuava per satisfer les necessitats dels altres. Així és que, quan tornava d'escola, un cop a casa i sense dir res a ningú s'escapolia escales amunt fins al pis de dalt on vivia l'àvia Mínia -diminutiu carinyós d'Hermínia -. Tots ho sabien, però hi havia una mena d'acord tàcit de deixar fer, com si ningú no en sabés res. En Max empenyia la

porta entreoberta i corrents travessava el passadís fosc fins arribar a la saleta on l'àvia mig endormiscada fixava, indiferent, la mirada a la televisió. L'àvia, malgrat que la malaltia l'anava corsecant i li emboirava els pensaments, conservava encara aquella bellesa innata que l'havia convertida en la més bella del ball.

En Max, com si d'un ritual es tractés, prenia el comandament, abaixava el volum de l'aparell, girava la vista buscant el vell piano, s'hi s'atansava i s'asseia al tamboret, sempre a punt, a la seva mida. Feia temps que ningú el feia giravoltar— ell era l'únic dels tres germans que vivia amb passió la música- i l'àvia... també feia temps que els seus dits només resseguien, una i una altra vegada amb gest repetitiu, els marcs de les fotografies col·locats sobre el piano, que la connectaven amb la vida. Ell, seguint el seu instint aventurer havia aconseguit que els pares li paguessin classes de piano particulars en comptes d'anar a l'escola de música. L'Estel, estudiant de l'ESMUC que l'enamorava amb el seu talent, era filla de músics i portava a la sang una innata capacitat d'improvisació. Les classes no eren gens convencionals i la joventut i desimboltura de la mestra despertaven en el seu deixeble tot allò que després, a soles amb l'àvia, transmetia espontàniament.

Era aleshores quan en Max entrava en escena; amb cara entremaliada mirava a l'àvia i talment com si fos un petit Mozart - i sense deixar de fer el gest teatral d'esbufegar per apartar-se el serrell de la cara - arrencava amb serenor i altivesa les primeres notes de la Per a Elisa (si, do si do sol re fa sol si...). Un so envellutat sorgia del vell Chassaigne frères mentre els seus dits lliscaven sobre les tecles esgrogueïdes del teclat. Era la mateixa melodia que l'àvia tantíssimes vegades havia tocat. Ara el seu nét la reproduïa per obrir-li la caixa dels records i de les emocions viscudes, quan en plena joventut rebia juntament amb les seves germanes classes de piano amb Dña Adelina la professora que les alliçonava. L'Hermínia havia estat de sort. Era la més dotada per la música i la més petita de les quatre germanes, per això va rebre durant més temps les classes d'aquella professora que no

es cansava mai de recordar-li que les noies distingides com ella havien de saber tocar el piano, cantar com els àngels i saber ballar elegantment per anar al Gran Casino. Ella, aplicada com era, no es feu pregar i aconseguí un bon nivell per a satisfacció dels pares i de la mestra. D'aquella època en recordava la felicitat als ulls i el món que girava al seu voltant. Després vindria el casament i els fills, un rere l'altre. La criança la va apartar una colla d'anys del piano que expectant restava silenciós contra la paret esperant millors moments que els que l'Hermínia li dedicava, tot passant els dits per treure-li la pols i fent sonar desacomplexadament les tecles. Hi va tornar de gran i vídua i el vell piano es convertí en el seu company de solitud fins que arribà un dia que els dits no van respondre a les ordres del cervell i ara sentint-lo de nou a mans del nét les mans gairebé anaven soles, fent el gest de tocar.

En Max en acabar el recital saludava amb certa afectació rebent l'escalf i el somriure de complicitat de l'àvia que pràcticament no podia verbalitzar en paraules el que sentia. Tot seguit, com sempre, obria la capsa de galetes i berenaven gairebé sense dir res. Ja fosquejava, però abans de marxar l'àvia amb veu clara i contundent li reclamava: torna-la a tocar Max i el vespre prenia l'aire del dia. Després, sense oblidar-se d'apujar el volum de l'aparell, desapareixia com el més gran dels herois amb un petó a la galta de l'àvia que per un moments tornava a ser la més bella del ball.

L'últim tarda l'àvia no repetí la frase anhelada, en Max esperà un instants i des de la mirada perduda i sense alè s'adonà que l'aventura arribava al seu fi. Una aventura que només restaria en la seva memòria cada vegada que recordés els primers compassos de " Per a Elisa".

Maria Rosa Villanueva Puig

UN DIA QUALSEVOL

Era un dia normal. Massa normal. Potser més de l'habitual. Era a la feina, avorrida com una ostra, preguntant-me de què havien servit tants anys d'estudi per acabar ocupant una posició tan mediocre. Tan sols em salvava el fet de pensar que, realment, no estava tan malament, que moltes de les amistats que vaig fer durant la carrera seguien a l'atur, o amb feines de condicions molt pitjors a la meva. Alleugerida, doncs, de moment. Es van fer les dotze. Encara em quedaven tres hores per plegar, i una més per arribar a casa i posar-me a dinar. Tot de cop, però, el meu estómac va començar a gemegar. Un rau-rau interior m'anunciava que necessitava rosegat quelcom comestible per pal·liar la gana que se m'anava despertant a poc a poc. Vaig obrir la bossa. Una poma. Una sola i trista poma és l'únic que hi vaig trobar. Aquell matí, amb les presses d'arribar tard a la feina, no havia tingut temps de fer-me ni que fos un petit entrepà i tan sols havia pogut pescar una poma de la nevera. Era verda, de les que m'agraden, però en aquells moments no em venia gens de gust. Però gens. És més, pràcticament m'odiava a mi mateixa per no haver sabut agafar unes galetes del rebost de casa, segurament de xocolata. Oiiii... Ara encara tenia més gana. Què podia fer? Vaig decidir anar a la tercera planta, on hi havia una d'aquelles màquines expenedores que provoquen alegria i por a

la vegada: alegria perquè normalment hi ha tot el que a un li ve de gust en qualsevol moment, i por perquè mai tens la seguretat de si, un cop posada la moneda, has introduït bé el codi del producte que desitges, o bé si els engranatges que separen els diferents productes rodaran adequadament i potser la teva tria no acabarà de caure, ni donant-li un petit cop a la màquina... Estava nerviosa i tenia gana. Vaig fer un cop d'ull al que hi havia. Guaita! Kit Kat! Perfecte! Vaig posar un euro a la màquina, vaig introduir el codi i... Sí!! La fila dels Kit Kats va començar a rodar... I bé! Cau el primer de tots! Oh noooo!!! Però no cau al calaix de recollida, sinó dins la pròpia màquina!! No m'ho podia creure!! Quina desgràcia, déu meu!! Vaig intentar donar un petit cop a la màquina, però el Kit Kat havia quedat en una posició que era pràcticament impossible que acabés de caure. A més, hi havia més gent pul·lulant pel meu voltant, i em feia massa vergonya començar a fer rebombori i un drama de tot plegat. Què podia fer? Vaig pensar d'anar-me a queixar a la persona responsable, però no sabia qui era i jo cada vegada tenia més gana. No podia esperar a trobar-la i que arribés a temps abans no m'acabés desmaiant. Vaig optar per sortir a comprar-me alguna cosa al carrer, tot i sent conscient que ja havia perdut ben bé entre cinc i deu minuts amb la maquinota odiosa. D'una revolada vaig sortir de l'edifici i vaig començar a rondar pels carrers del voltant: tot eren fruiteries i botigues de sabates. Però com és que no hi havia cap forn on em poguessin vendre un trist croissant de xocolata, ni que fos un pèl ressec?! Calla, al final del carrer en vaig divisar un. Vaig enfilar ràpidament cap allà, amb la mirada fixa a l'aparador. "Va, va, que cada vegada és més a prop", anava remugant. La boca se'm feia aigua només de pensar-hi. Oh que bé! A la fi! Amb la gana que tenia segur que aquell croissant se'm posaria de meravella. Els meus pensaments només podien focalitzar-se en la imatge del croissant i la xocolata desfent-se'm a la boca. En podia percebre el gust perfectament. Però la xocolata havia de ser més aviat toveta... Sí, sí, segur que ho era, segur que ho era! Vaig entrar ràpidament al forn i, després de fer un minut de cua que se'm va fer etern, finalment una dependenta no gaire simpàtica em va vendre el croissant. "La xocolata és desfeta per

dins?” “Sí”, em va respondre amb un to tan sec que vaig notar com una bufetada a la galta. Vaig pagar. Oh, dos euros que em va costar el maleït!! Realment havia de valdre molt la pena! Abans de sortir del forn ja el vaig mig desembolicar. No podia esperar ni un segon més. “Nyam”... Oh, que bo que era!! Allò era pràcticament un regal del cel!! Després de la mala jugada de la màquina expenedora que m’havia fet perdre un euro i un Kit Kat, el croissant era la recompensa que em mereixia. Oh, cada queixalada era més bona! No podia pa.. “PAM”!! Què havia estat això?? Què havia estat?? Tot de cop em vaig veure a terra, amb el cap al costat de la roda davantera d’una moto i el croissant mossegat sobre el meu abdomen que anava regalimant xocolata i m’anava tacant cada cop més la samarreta. Però com es pot tenir tanta mala sort en aquesta vida?! Tot el trànsit de cotxes del carrer va quedar aturat. El motorista, nerviós, va baixar de la moto, es va treure el casc i, tot agafant-me el cap, em va preguntar: “Estàs bé?” Era taaaaan guapo! Oi, no m’ho podia creure! Ja que m’atropellaven, com a mínim que ho fes un home atractiu. Jo, embadalida, vaig fer que “sí” amb el cap, sense poder deixar de mirar els ullassos blaus del meu “atropellador”. Aleshores, ell va tornar a recolzar el meu cap a terra i, d’una revolada, va agafar el croissant de xocolata i el va anar a tirar a la paperera més propera. “Nooooooooo!”, vaig cridar jo, com si m’hi anés la vida. El motorista es va espantar, i molt, però era massa tard i el croissant ja flotava al fons de les escombraries. Ja no em va caure bé, gens ni mica! El pobre noi es va intentar disculpar i em va dir si necessitava que truqués a una ambulància, però jo estava massa enfadada. Ja no en volia saber res. Del disgust del croissant, se m’havia passat, fins i tot, la gana. Vaig aixecar-me com vaig poder i vaig adonar-me que, entre una cosa i l’altra, havia passat mitja hora des que havia sortit de la feina. Corrents i amb la samarreta i els llavis tacats de xocolata, hi vaig tornar. Just quan estava a punt d’asseure’m al meu lloc, però, el meu cap em va enxampar de ple i em va cridar al seu despatx. “Pfff...”, vaig remugar, i, de sobte, em vaig començar a posar força nerviosa. No havia tingut temps ni de passar pel lavabo i era conscient tant del temps que havia estat fora com

de l'estat lamentable en què havia aparegut. La cosa no pintava gaire bé. A més, ja feia temps que el meu rendiment a la feina havia baixat per la poca motivació que em generaven les tasques que m'encarregaven, i el meu cap era conscient de tot plegat. Ens vam asseure davant per davant i em va demanar explicacions de què m'havia passat. Jo, avergonyida, li vaig explicar tota la història i, tot i que vaig notar com se li escapava un mig somriure pel patetisme del que havia succeït, la conversa es va començar a torçar cap a una direcció que no em va agradar. El meu cap em va començar a dir que ja no estava content amb la meva manera de treballar i que aquells fets només feien que corroborar que el meu perfil no s'adequava ni amb el lloc de treball que estava ocupant ni amb la seriositat de l'empresa. Així, doncs, molt amablement em va acompanyar a recollir les meves coses i em va acomiadar allà mateix. No m'ho podia creure. I tot per un trist croissant que, a sobre, no em vaig poder ni acabar! Vaig agafar tot el que vaig poder i, amb els ulls mig plorosos, me'n vaig anar cap a casa.

Van passar uns quants mesos fins que no vaig rebre la primera trucada per assistir a una entrevista de feina. Havia intentat tirar de contactes, però actualment ni això servia. Tothom va resistint com pot i ningú no es permet el luxe de jugar-se el lloc de treball per fer un favor a una altra persona, per més amiga que sigui. Finalment, una empresa de treball temporal em va contactar per a una feina d'atenció al públic en un museu, només de mitja jornada durant els caps de setmana. Primer, però, havia de formar part d'un procés de selecció consistent en una entrevista de grup i, si passava aquesta primera fase, aleshores m'avisarien per a una altra entrevista amb el responsable directe del lloc de feina a ocupar. Vaig acceptar de participar en el procés ja que no hi tenia res a perdre, tot i que era perfectament conscient de la precarietat de l'oferta. Mentrestant, però, vaig seguir buscant encara més i duent currículums a empreses i institucions del meu interès. Tot i així, la sort feia temps que em jugava en contra i no hi havia manera de millorar la meva situació. Un bon dia, però, tot passejant pels carrerons del voltant de la meva antiga feina, vaig passar per davant del forn del mític croissant de xocolata, aquell

que feia tan bona olor i que es desfeia a la boca després de la primera queixalada. Vaig fixar-me que, a la porta, hi havia un cartell anunciant que es necessitava una dependenta amb experiència i a jornada completa, de manera que vaig decidir entrar per preguntar sobre la vacant. Em va atendre una dona que semblava la mestressa i em va dir que havien hagut d'acomiarar una de les dependents perquè havien rebut moltes queixes sobre el seu tracte amb els clients – segur que era la que m'havia atès durant el dia fatídic – i que, sobretot, buscaven una persona amable i amb ganes de treballar. Jo li vaig entregar el meu currículum i, malgrat no tenir experiència concreta en aquell àmbit, sí que de més jove havia estat dependenta en una botiga de joguines per a nens, fet que a la mestressa li va agradar, a més de remarcar-li que realment m'interessava la feina i que estava disposada a aprendre el que fos necessari amb poc temps. Sembla ser que li vaig caure força bé, d'entrada, a la senyora Maria i, després d'un període de prova d'una setmana, em va fer un contracte indefinit. La veritat és que mai m'hagués imaginat trobar la meva estabilitat professional entre croissants de xocolata i xuixos de crema, però realment podia dir que, a la fi, havia aconseguit ser feliç.

Ajuntament de Terrassa

Cultura

www.terrassa.cat/cultura

Compromís amb
el llibre blanc
de la cultura
a Terrassa

ATENEU

TERRASSENCA